

УДК 351.77: 658.64:316.776-001.895

Крутий Олена Миколаївна

професор кафедри політології та філософії
Харківського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління
при Президентові України,
доктор наук з державного управління, професор

Радченко Оксана Олександрівна

доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Міжрегіональної академії управління персоналом, м. Київ,
кандидат наук з державного управління

**ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
ЯК ІНСТРУМЕНТ ЛЕГІТИМІЗАЦІЇ ОРГАНІВ
ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ**

***Анотація.** Розглянуто проблематику взаємодії держави і приватного сектору у вирішенні соціально значущих завдань і роль проектів державно-приватного партнерства у зростанні рівня легітимності органів публічної влади. Обґрунтовано тезу, що високий рівень легітимності інституцій публічної влади сприяє також стабілізації соціально-політичної ситуації, підвищує рівень взаємодії державних структур і громадянського суспільства, поліпшує соціальне самопочуття державних службовців, якість роботи державного апарату. Схарактеризовано організаційно-правові та соціально-психологічні складові механізму державно-приватного партнерства. Зроблено висновок, що нехтування народною довірою неминуче призводить до делегітимізації чинної влади, громадських протестів і зрештою – до зміни влади внаслідок легальних процедур (виборів) або нелегальних форм народного волевиявлення (від масових протестів до революцій), натомість різноманітні форми суспільно-владної взаємодії, зокрема державно-приватне партнерство, продукують зростання довіри громадян до державної влади та її відповідної легітимізації. Надано пропозиції щодо використання інструментарію державно-приватного партнерства як складової механізму легітимізації державної влади в Україні.*

***Ключові слова:** держава, взаємодія, легітимізація, державне управління, державно-приватне партнерство.*

Радченко О.А., Крутий Е.Н. Институт государственно-частного партнерства как инструмент легитимизации органов публичной власти Украины

***Аннотация.** Рассмотрена проблематика взаимодействия между государством и частным сектором в решении социально значимых задач, а также роль проектов государственно-частного партнерства в повышении уровня легитимности органов государственной власти. Обоснован тезис, что высокий уровень легитимности институтов государственной власти способствует также стабилизации социально-политической ситуации, повышает уровень взаимодействия между государственными структурами и гражданским обществом, улучшает социальное самочувствие государственных служащих, качество работы государственного аппарата. Охарактеризованы организационно-правовые и социально-психологические*

компоненты механизма государственно-частного партнерства. Сделан вывод, что пренебрежение доверием народа неизбежно приводит к делегитимации действующей власти, общественным протестам и в конечном итоге – к смене правительства путем юридических процедур (выборы) или через незаконные формы народного волеизъявления (от массовых протестов до революции), в то же время различные формы общественно-властного взаимодействия, в частности государственно-частного партнерства, продуцируют рост доверия граждан к государственной власти и её соответствующей легитимации. Разработаны предложения по использованию инструментария государственно-частного партнерства в рамках механизма легитимации государственной власти в Украине.

Ключевые слова: государство, взаимодействие, легитимация, государственное управление, государственно-частное партнерство.

Radchenko O.A., Krutiy Ye.N. Institute of public-private partnership as a tool for legitimizing the bodies of public authority in Ukraine

Annotation. The problems of interaction between the state and the private sector in solving socially significant problems, as well as the role of public-private partnership projects in raising the level of legitimacy of public authorities are considered. The thesis is grounded that the high level of legitimacy of state power institutions also contributes to the stabilization of the socio-political situation, raises the level of interaction between state structures and civil society, improves the social well-being of state employees, and the quality of the work of the state apparatus. The organizational-legal and socio-psychological components of the mechanism of public-private partnership are characterized. It is concluded that disregard for the people's confidence inevitably leads to the de-legitimation of the current government, public protests and ultimately to the change of government as a result of legal procedures (elections) or through illegal forms of people's will (from mass protests to the revolution), at the same time different forms public-power interaction, in particular, public-private partnership, produce an increase in public confidence in the state power and its corresponding legitimacy. The proposals on the use of tools of public-private partnership in the framework of the mechanism of legitimization of state power in Ukraine have been developed.

Key words: state, interaction, legitimation, public administration, public-private partnership

Постановка проблеми в загальному вигляді. Жодна влада у світі в усі історичні часи не могла існувати достатньо тривалий час без необхідного рівня довіри з боку підлеглих громадян, інституціоналізованої у вигляді легітимності, оскільки легітимність – «це політико-культурний імператив, матриця, патерн, створений на основі цінностей, норм, смислів, за допомогою яких моделюється та відтворюється соціально–політична реальність. У цінностях, нормах та смислах заковано колосальний мобілізаційний потенціал щодо легітимації політичної влади; він є тим

моральним імперативом, що утворює систему координат, яка допомагає індивіду зорієнтуватися в світі сучасної політики» [1, с. 100].

Загальновідомо, що в умовах демократичного реформування ключовим чинником державотворчих зрушень постає рівень легітимності органів публічної влади, що найбільшою мірою зумовлює соціальну стабільність суспільства і його готовність долучитися до серйозних реформ. Високий рівень легітимності інституцій публічної влади сприяє також стабілізації соціально-політичної ситуації, підвищує рівень взаємодії державних структур і громадянського суспільства, поліпшує соціальне самопочуття державних службовців, якість роботи державного апарату.

Між тим сучасне українське суспільство характеризується вкрай низьким рівнем легітимності органів публічної влади, що є потенційно небезпечним для стабільності суспільно-політичного розвитку та актуалізує пошук нових дієвих механізмів й інструментів підвищення рівня легітимності органів державної влади, зокрема й такого з них, як державно-приватне партнерство.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сьогодні, незважаючи на наявність окремих розробок з проблематики механізмів партнерської взаємодії держави і приватного сектору та громадянського суспільства, їх вплив на формування легітимності державної влади досліджено недостатньо. Фактично недосконалими залишаються проблеми синтезу двох форм власності – державної та приватної – з метою реалізації соціально значущих проєктів, можливих шляхів урегулювання конфліктів інтересів досягнення суспільного консенсусу та балансу інтересів – усього того, що вирішальним чином впливає на позитивне чи негативне сприйняття громадянами влади власної країни. Отже, дослідження природи та механізму легітимізації органів публічної влади, ролі й місця в цьому партнерської взаємодії держави і приватного сектору є надзвичайно актуальним у теоретичному і практичному сенсі.

Загальнометодологічні аспекти інституту легітимності державної влади та процесів її легітимації розкриваються і в публікаціях П. Розанвалона, А. Лейпхарт, А. Голдхаммера, Н. Лумана, Ю. Хабермаса, наших співвітчизників Ю. Калюжної, Т. Кравченко, І. Лопушинського, А. Наумова, Т. Новаченко, В. Нечеси, О. Пархоменко-Куцевіл, О. Петрое, П. Петровського, Є. Цокура, Л. Яковлевої, та ін.

Проблематика співпраці держави і приватного сектору та механізми державно-приватного партнерства для вирішення інфраструктурних проектів висвітлюються в працях багатьох відомих українських і зарубіжних учених, таких як В. Варнавський, В. Вакуленко, М. Василенко, О. Вінник, М. Джеррард, А. Заскалкін, К. Павлюк, С. Павлюк, А. Клименко, В. Королев та ін. Дослідженню партнерської взаємодії присвячені праці В. Біблера, Ю. Габермаса, В. Давиденко, Н. Діденко та ін. У соціально-психологічній науці досліджено стратегій партнерської взаємодії у працях таких авторів, як А. Адлер, Н. Гришина, К. Томас та ін., визначається комунікативна парадигма інституційної взаємодії влади та суспільства, заснована на біполяризації ціннісного ставлення до партнера.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Слід зазначити, що власне дослідження інструментарію партнерської взаємодії держави і приватного сектору як певного механізму легітимізації органів державної влади, виявлення організаційно-правових та соціально-психологічних складових цього механізму та визначення його ролі у вирішенні соціальних проблем є недостатньо вирішеною проблемою.

Формування цілей статті. Метою статті є виявлення впливу інституціонального державно-приватного партнерства на процес легітимізації органів державної влади, вироблення пріоритетних комунікативних стратегій та пошук оптимальних шляхів формування діалогової комунікативної парадигми як ключового інструменту зростання рівня легітимності органів публічної влади в Україні.

Виклад основного матеріалу. У глибокій історичній ретроспективі ще Конфуцій стверджував, що запорукою міцності будь-якої держави є довіра підлеглих до інститутів і керівників державної влади [2, с.66–67]. У сучасному розумінні ця інституційована довіра – легітимність – є ключовим концептом стабільності політичного устрою будь-якої держави, ефективності її функціонування та гарантією суспільної підтримки інституцій публічної влади в кризові моменти суспільно-політичного розвитку. Як стверджує П. Розанвалон, попри те що легітимність завжди залишається нестійкою та залежить від сприйняття суспільством дій інституцій, в основу демократичних режимів ХХ століття покладено саме поєднання процедурної та субстанціональної легітимності [3, с. 14].

Легітимність становить собою надзвичайно динамічне явище, яке вимагає від державних діячів, політиків, високопосадовців та пересічних державних службовців щоденного доведення суспільству своєї професійної й політичної придатності до виконання покладених на них функцій і повноважень, що мають забезпечити справедливі умови державно організованого буття суспільства, задоволення його базових потреб та інтересів, забезпечення дотримання й за потреби – захисту основних прав людини й громадянина. Це клопітка праця, нехтування якою неминуче призводить до делегітимації чинної влади, народних протестів і зрештою – до зміни влади внаслідок легальних процедур (виборів) або нелегальних форм народного волевиявлення (від масових протестів до революцій).

Легітимність завжди народжується в різноманітних формах взаємодії органів публічної влади, приватного бізнесу та інституцій громадянського суспільства. При цьому, як зазначає В. Нечеса, «у реальному суспільно-політичному житті знайти приклади абсолютної легітимності політичної влади неможливо. Легітимність – це завжди компроміс між бажаннями та

можливостями держави і суспільства. Пошук цього компромісу лежить в основі процесу легітимації» [4, с. 82].

Розвиваючи цю тезу, Л. Яковлева наголошує: «легітимація публічного управління – це складний політичний процес, який визначається такими факторами, як довіра громадян, взаємне визнання та забезпечення прав і обов'язків акторів у процесі публічного управління, механізми та форми забезпечення балансу приватних та публічних інтересів, демократизація вертикальної та горизонтальної політичної взаємодії, верховенство права та конституційних засобів прийняття та реалізації владних рішень та впровадження політики» [5, с. 87].

Відбуваються два одночасні процеси: з одного боку, демократична легітимність продукує рух залучення громадян, який не можна від'єднати від почуття своєї власної значущості, з іншого – спільна з державними органами діяльність щодо вирішення тих чи інших суспільно вагомих проблем, участь у партнерській взаємодії з державою викликає у громадянина відчуття довіри до державних органів, яка трансформується у відповідний рівень їх легітимності. Тому в науковому дискурсі прийнято тлумачити концепт легітимності одночасно – як продукт суспільного визнання та як точку відповідності певній нормі [3, с. 17-19].

Легітимність урядів може залежати від того, що вони здатні зробити; легітимність режиму надають електоральні процеси, у результаті яких формуються уряди. Функціональна легітимність відіграє певну роль у демократичних режимах, проте в авторитарних режимах вона відіграє провідну роль.

Стабільність демократичних режимів залежить від здатності основних політичних еліт працювати над вирішенням нагальних проблем, а не використовувати їх для отримання власної вигоди. Саме тому найбільш тривожним чинником, зокрема для держав, що демократизуються, є те, що за словами А. Лейпхарт, «різка соціальна нерівність не лише породжує кризу легітимності, але й здатна підірвати

довіру громадян до самого процесу демократизації, оскільки несправедливими сприйматимуться вже не просто дії держави та її органів, але й ті цілі, які були поставлені перед політичною системою в самому початку суспільно-політичного транзиту» [6, с. 96].

Відшукуючи рішення цієї проблеми та зважаючи на «величезну прірву між довірою й легітимністю в реальних демократіях», П. Розанвалон й А. Голдхаммер пропонують зосередити увагу на відновленні суспільної довіри відповідними інструментами легітимації органів публічної влади. На думку дослідників, «довіра сприяє розширенню легітимності, додаючи процедурним атрибутам легітимації процедурного характеру, втілюючи змістовний контекст довіри як орієнтацію на турботу про загальне благо» [7, с. 56]. Відтак перший крок у зміцненні легітимності з боку влади – діяти так, щоб громадянам було очевидно, що ці дії викликані турботою про громадян, спрямовані на «загальне благо», а в найкращому варіанті – щоб таке «благо» створювалося спільними зусиллями органів державної влади, суб'єктами господарювання (малий, середній бізнес) та інституціями громадянського суспільства, наприклад у форматі державно-приватного партнерства (в Україні здебільшого використовується саме такий термін, хоча в Європі більш поширеним є формат публічно-приватного партнерства).

То ж розглянемо роль і місце державно-приватного партнерства як інструменту взаємодії органів публічної влади й суспільства в механізмі легітимізації держави та влади.

Партнерство як процес і результат вимагає, з одного боку, наявності певних організаційно-правових засад для реалізації взаємодії держави і приватного сектору, а з іншого – розвитку певних навичок у представників як держави, так і приватного сектору, зокрема й психологічного характеру. Щоб партнерство функціонувало ефективніше, кожен із партнерів мусить мати спеціальні знання та бути компетентним у проблемі, що обговорюється. Виходячи з того, що державно-приватне партнерство є

необхідною умовою демократизації державного управління, є потреба дослідити її прояви як на інституційному (організаційно-правовий аспект), так і на міжособистісному (соціально-психологічний аспект) рівнях.

Щодо організаційно-правової складової механізму державно-приватного партнерства можна відзначити таке: у сучасній світовій практиці державно-приватне партнерство розуміється як система відносин держави і бізнесу, що використовується як інструмент економічного та соціального розвитку на національному, міжнародному та регіональному рівнях. Крім того, державно-приватне партнерство розглядається і як конкретні проекти, що реалізуються державними органами і приватними компаніями на об'єктах державної та муніципальної власності [8, с. 524].

До державно-приватного партнерства прийнято відносити широкий спектр бізнес-моделей і сфер застосування. У загальному розумінні термін «державно-приватне партнерство» (ДПП) застосовується при використанні будь-яких ресурсів приватного сектору (капіталу, підприємницького та менеджерського досвіду тощо) для задоволення суспільних потреб.

Подібне визначення, спираючись на різні дослідження, пропонує А. Заскалкін, за яким механізм державно-приватного партнерства – це інституційний та організаційний альянс між державою і бізнесом з метою реалізації національних і міжнародних, масштабних і локальних, але завжди суспільно значущих проектів у широкому спектрі сфер діяльності – від розвитку стратегічно важливих галузей промисловості до забезпечення суспільних послуг [9, с. 73].

Аналіз наукового дискурсу проблематики взаємозв'язку легітимності та державно-приватного партнерства свідчить про те, що ідеологія використання організаційно-правової складової механізму ДПП щодо залучення бізнес-компаній для тривалого фінансування і поточного управління суспільною інфраструктурою отримала поширення у світі. ДПП перетворилося на одну з умов формування економічної політики,

підвищення інвестиційної та інноваційної активності, зростання конкурентоспроможності країни, стимулом для розвитку виробничої та соціальної інфраструктур [там само].

Однією з широко використовуваних у практиці ДПП технологій є довгострокові цільові програми та ініціативи постановлення проблемного питання перед конкретним органом влади (органом державної влади або місцевого самоврядування), фізичними та юридичними особами.

Державно-приватне партнерство як відносно нове явище у світовому господарстві відбиває процеси розширення й ускладнення форм взаємодії держави та бізнесу. Передбачається, що діяльність партнерів у межах ДПП є взаємовигідною: для держави – у вирішенні складних проблем суспільного сектору за рахунок отримання додаткових джерел фінансування в умовах бюджетної економії за збереження контрольних функцій у соціально значущих секторах економіки; для бізнесу – у збільшенні вартості капіталу за рахунок зростання обсягів виробництва, розвитку нових ринків (містких, стійких і передбачуваних), стабільному збільшенні прибутку, полегшенні виходу на світові ринки, активізації залучення іноземних інвестицій у реальний сектор економіки.

Як указують К. та С. Павлюки, державно-приватне партнерство – досить складний комплекс юридичних, організаційних та інших відносин між владними органами та бізнес-структурами. Співпраця між державними та приватними партнерами може здійснюватися в межах різних законодавчих структур, із різноманітним діапазоном сфер застосування, завдань і компетенцій. Кожна зі сторін партнерства додає свій внесок у спільний ДПП-проект: бізнес – фінансові ресурси, професійний досвід, ефективне керування та використання ресурсів, гнучкість й оперативність в ухваленні рішень, схильність до інновацій, розвиток нових форм організації виробництва, створення нових підприємств, формування ефективних інтеграційно-коопераційних зв'язків тощо; держава –

бюджетні кошти, податкові преференції, митні та інші пільги й гарантії, сформоване інституційне середовище для розроблення й реалізації ДПП-проектів тощо [10, с. 12].

Ураховуючи, що основна частина проектів неконцесійного типу складається на рівні муніципальних утворень, багато аналітиків вважають за краще говорити про *публічно-приватне партнерство* (publicprivatepartnership). Публічно-приватне партнерство (ППП) – це співпраця органів публічної (державної та місцевої) влади з приватним бізнесом, що ґрунтується на принципах досягнення балансу публічних і приватних інтересів, економічної ефективності реалізованих проектів, соціальної спрямованості діяльності та взаємної відповідальності всіх сторін за прийняті зобов'язання [9; 10; 11; 12, 13, 14].

Сьогодні, в умовах зростання дефіцитів регіональних і місцевих бюджетів, саме публічно-приватне партнерство може стати ефективним інструментом залучення позабюджетних коштів у проекти з модернізації галузей сфери послуг та соціальної інфраструктури загалом. Механізми PPP реалізуються через залучення приватних інвестицій у різні види суспільної інфраструктури та публічних послуг.

Отже, PPP – це в багатьох випадках тристороння взаємодія бізнесу, держави і некомерційних організацій громадянського суспільства. Держава постає тут як публічний інститут, що діє лише як одна зі сторін рівноправної взаємодії на партнерських засадах, а така взаємодія завжди сприяє зростанню довіри між учасниками взаємодії (у разі коли кожна зі сторін веде «чесну гру»). Якщо ж сторони вчиняють несправедливо, відбувається зворотній процес – падіння довіри та відповідна делегітимація суб'єкта взаємодії.

Щодо соціально-психологічної складової механізму державно-приватного партнерства слід відзначити таке: виходячи з того, що предметом регулювання інституту державно-приватного партнерства є

суспільні відносини двох і більше суб'єктів, то в цьому контексті взаємне волевиявлення є сполучною ланкою між початком відносин партнерів і дальшою реалізацією поставлених партнерами завдань. Основною ознакою партнерських відносин є встановлення контактів, що породжуються спільною діяльністю і включають в себе стартову легітимність (довіру щодо початку взаємодії), комунікацію (обмін інформацією), інтеракцію (обмін діями) і соціальну перцепцію (сприйняття й розуміння партнера).

Партнерство як процес і результат вимагає від суб'єктів розвитку певних навичок, зокрема й психологічного характеру, Це стосується як представників держави так і представників бізнесу та громадськості. При цьому потрібно виявити принаймні два питання – рівень їх готовності до партнерської взаємодії та визначити, які особистісні якості є в основі здатності до діалогу.

Рівень партнерської взаємодії визначається нами як готовність суб'єктів до застосування конструктивних стратегій поведінки на міжособистісному рівні за допомогою методики К.Томаса. Характеристика стратегій поведінки в загальноприйнятій концепції вченого базується на вивченні трьох складових, що охоплюють міру задоволення інтересів (як особистих, так і партнера), міру активності партнерів і міру кооперації з партнером [15, с. 71-73]. На основі виокремлених параметрів може бути зафіксовано п'ять найбільш поширених стратегій поведінки: суперництво, пристосування, уникнення, компроміс, співробітництво, що корелюють з наведеними вище та теоретично обґрунтованими стилями міжособистісної взаємодії як умови ефективної діалогової взаємодії.

Так, стратегія суперництва (придушення) переслідує цілі максимально задовольнити інтереси одного з партнерів. В умовах взаємодії держави та бізнесу така стратегія виявляється у вигляді інтелектуальної експансії, економічного примусу, фізичного насильства. При цьому засобами впливу можуть бути слово, використане для

нав'язування політичних поглядів, гроші, які примушують діяти за визначеним сценарієм. Стратегія пристосування є протилежною попередній. Тут особисті інтереси цілком приносяться в жертву інтересам іншої сторони: один партнер просто поступається іншому (через це «пристосування» називають також «поступливістю») аж до повної капітуляції перед його вимогами. У партнерстві відкрите використання стратегії пристосування може бути ширмою для досягнення домовленості за якимись іншими (незаявленими) питаннями.

Реалізація стратегії уникнення призводить до взаємоневигодних результатів взаємодії. Інтереси обох сторін – «на нулю», немає тих, хто виграв, і тих, хто програв. Така поведінка пасивна за своїм характером і не вимагає кооперації партнерів. Це одна з найменш ефективних стратегій. Унаслідок її застосування достатньо позитивна спочатку ситуація може перетворитися на конфліктну. Однак можливі випадки, коли використання цієї стратегії цілком виправдане. Це буває в ситуації невизначеності або коли один із партнерів бажає отримати відстрочку в ухваленні рішення для збору недостатньої інформації. Водночас часте використання стратегії уникнення призводить до виникнення тривалих внутрішніх конфліктів.

Розкриті вище стратегії – суперництва, пристосування та уникнення – загалом є неконструктивними або непродуктивними стратегіями поведінки.

Компроміс – це пошук «золотої середини». Ідеальним компромісом можна вважати задоволення інтересів кожної зі сторін наполовину. Досягнення такого результату вимагає включення обох партнерів у ситуацію, що передбачає виявлення ними активності. Відбувається це шляхом обміну думками між партнерами й тому стикається з визначеним рівнем їх кооперації. У державному управлінні на різних його рівнях компроміс часто розглядається як бажана та реально досягнута мета, у той

час як часто політичні заяви й заклики до співробітництва залишаються нереалізованими. Головна відмінність співробітництва як стратегії міжособистісної взаємодії полягає в тому, що вона орієнтована на пошук взаємовигідного вирішення заявленої проблеми, на максимальне задоволення інтересів обох сторін. Стратегії співробітництва й компромісу визнаються конструктивними стратегіями взаємодії в різноманітних галузях життєдіяльності особистості та суспільства, зокрема у сфері державного управління.

Отже, розглянувши запропоновані стратегії міжособистісної взаємодії, слід зазначити, що легітимності та довірі в ході партнерства сприяють, з одного боку, домінування у взаємодії стратегії співробітництва та компромісу, з іншого – широта «стратегічного» репертуару його учасників, тобто володіння багатьма стратегіями міжособистісної взаємодії.

Кількарічні авторські дослідження рівня діалогічної взаємодії представників органів влади показує, що вони не готові до застосування діалогових форм міжособистісного спілкування. Проте, віддаючи перевагу неконструктивним формам міжособистісної взаємодії (суперництву, запобіганню та пристосуванню), у профілі особистості суб'єктів взаємодії представлено такі комунікативні стратегії, як компроміс і співробітництво, що притаманні діалогу, але вони мають приблизно однакові показники з попередніми стратегіями, що вказує на ймовірність будь-якої моделі взаємодії (зокрема й неконструктивної) у розв'язанні проблеми. Застосувавши стратегію запобіганню та пристосування, вони готові кинути всі сили на протистояння і суперництво. Крім того, при порівнянні суб'єктивної позиції, що декларується, та реальної, яка виявляється при взаємодії, спостерігається розбіжність між бажаною та актуальною позицією піддослідних у діалоговій взаємодії. Тобто стратегія суперництва, що визнається неконструктивною у взаємодії, широко

застосовується в діловому спілкуванні, і навпаки – компроміс і співробітництво залишаються лише бажаною моделлю поведінки.

Навчити партнерства та діалогу (у традиційному розумінні) проблематично. Методологія розвитку діалогу та партнерської взаємодії суб'єктів має спиратися на більш широку систему уявлень про формування життєвого досвіду людини, не обмежуватися традиційними теоріями навчання діалогу. Серед таких сучасних методів учені виокремлюють методи інтерактивної діагностики, що дозволяють оцінити професійну та особистісну компетентність управлінців у діяльності.

Висновки з даного дослідження. Отже, демократична легітимність народжується в ході партнерської взаємодії держави, приватного сектору та інституцій громадянського суспільства, коли така взаємодія ґрунтується на принципах досягнення балансу державних і приватних інтересів, економічної ефективності проектів, що реалізуються, діяльності соціальної спрямованості та взаємної відповідальності сторін за прийняті зобов'язання, що найбільш точно і повно характеризує тристоронню взаємодію бізнесу, держави і некомерційних організацій громадянського суспільства при переході до інноваційного розвитку інфраструктури надання соціально значущих послуг, вивільнення частини бюджетних коштів та залучення адресних соціально орієнтованих інвестицій. Державно-приватне партнерство – досить складний комплекс юридичних, організаційних та інших відносин між владними органами та бізнес-структурами, проте це дієвий та ефективний механізм легітимації органів публічної влади. Легітимізація та довіра як процес і результат вимагає від суб'єктів суспільно-владної взаємодії певних навичок, зокрема й психологічного характеру. Можна констатувати домінування в Україні комунікативної авторитарної парадигми суб'єктів партнерства, що виявляється в несиметричних моделях поведінки і не відповідає

параметрам діалогу, призводить до зворотного ефекту – зменшення довіри й падіння рівня легітимності державної влади.

Перспективи подальших розвідок. Результати дослідження показують, що «стратегічний» комунікативний репертуар представників влади не дозволяє прогнозувати достатній рівень готовності до діалогу і партнерства, що підвищує потребу навчання діалогу та партнерства й зумовлює напрямки й перспективи дальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Калюжна Ю. Легітимація політичної влади: ціннісно-нормативні детермінанти. *Сучасне суспільство*. 2015. Вип. 2(1). С. 94–102.
2. Конфуцій. Суждения и беседы. Москва : Эксмо, 2015. 157 с.
3. Розанвалон П. Демократична легітимність. Безсторонність, рефлексивність, наближеність. К. : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2009. 287 с.
4. Нечеса В. Аналіз проблеми політичної легітимності. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*. Серія : Культурологія. 2014. Вип. 14(1). С.79-88.
5. Яковлева Л. Легітимність публічного управління: держава, влада, раціональність. *Актуальні проблеми державного управління*. 2015. Вип. 3 (спец. вип.). С. 85–90.
6. Lijphart A. Constitutional Design for Devided Societies. *Journal of Democracy*. 2004. Vol.15. №2. Pp. 96–109.
7. Rosanvallon P. Goldhammer A. Democratic Legitimacy: Impartiality, Reflexivity. *Princeton University Press*, 2011. 240 p.
8. Про державно-приватне партнерство : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 524.
9. Заскалкін А. С. Теоретико-методологічні основи взаємодії держави і приватного сектора у вирішенні суспільно значущих завдань. *Теорія та практика державного управління*. 2017. Вип. 3(50). С. 70–76.
10. Павлюк К. В., Павлюк С. М. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави. *Наукові праці КНТУ*. Серія Економічні науки. 2010. Вип. 17. С. 10–19.
11. Грищенко С. Підготовка та реалізація проектів публічно-приватного партнерства: практ. посіб. для органів місцевої влади та бізнесу. К. 2011. 232 с.
12. Хеда С. Державно-приватне партнерство: світовий досвід і перспективи розвитку в Україні. *Юридична газета*. 2014. № 31/32 (425/426). С. 18–22.
13. Саєнко О.О. Державно-приватне партнерство як інструмент економічного розвитку регіонів. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2017. № 2. С. 77–81.
14. Круглов В.В., Горлова А.О. Державно-приватне партнерство в системі міжмуніципального співробітництва. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. Серія : Державне управління. 2017. Вип. 2. С. 343–351.
15. Крутій О. М., Радченко О. В. Публічний діалог в системі політичної культури демократичного суспільства : монографія. Х. : Вид-во АДНДУ, 2015. С. 71–73.

Statement of the problem. In a democratic reform of state-shift factor appears legitimacy of public power that causes the most social stability of society and its readiness to join serious reforms.

Urgency. However, the contemporary Ukrainian society low legitimacy of public authorities that are potentially dangerous for the stability of the socio-political development and the search for new updates efficient mechanisms and tools enhance the legitimacy of the government, including public-private partnerships.

The purpose of the article – to identify the impact of institutional public-private partnership on the process of legitimizing public authorities, developing priority communication strategies and finding the best ways of forming a dialogue communicative.

Our task was to study the problems of interaction between the state and the private sector in solving socially significant problems, as well as the role of public-private partnership projects in raising the level of legitimacy of public authorities.

Summary. In the modern sense, legitimacy is a key concept of the stability of the political structure of any state, the effectiveness of its functioning, and the guarantee of public support for institutions of public authority in times of crisis in socio-political development.

Legitimacy is an extremely dynamic phenomenon that requires statesmen, politicians and public servants bring to society their professional and political life to fulfill their duties and responsibilities with ensure fair conditions of state-organized life of society, to meet its basic needs and interests; ensuring compliance and, if necessary, protecting basic human and civil rights.

Legitimacy is always born in various forms of interaction between public authorities, private business and civil society institutions. Legitimacy is always a compromise between the desires and capabilities of the state and society.

Conclusions and outcomes. Democratic legitimacy is born of partnership in the state, private sector and civil society institutions, where such cooperation is based on principles to balance public and private interests of economic efficiency of projects implemented, the activities of social orientation and mutual accountability adopted by the parties obligations most accurately and fully characterizes tripartite interaction of business, state and non-profit organizations of civil society.